

خبر

تعدیل نیرو در بزرگ‌ترین خودروسازی اروپا

هیچ صنعتی به اندازه خودرو برای اقتصاد آلمان مهم نیست و هیچ خودروسازی مهم‌تر از فولکس‌واگن نیست. اکنون این خودروساز ۸۷ ساله چشم‌انداز کاهش مشاغل و تعطیلی کارخانه‌ها را برای بازگشت به سوددهی در سر می‌پرواند. آن‌هم در وضعیتی که مشکلات بزرگی پیش‌روی کشور آلمان قرار دارد که در حال دست‌وپنجه نرم کردن با بخش صنعتی رو به کاهش خود است؛ اقتصادی که پیش‌بینی می‌شود برای دومین سال متوالی منقبض خواهد شد.

کارستن برزسکی، اقتصاددان ارشد در مؤسسه ING آلمان معتقد است: «این واقعیت که فولکس‌واگن، بزرگ‌ترین خودروساز آلمان و بزرگ‌ترین کارفرمای صنعتی و شماره‌دوی جهان پس از خودروساز ژاپنی تویوتا، دیگر تعطیلی کارخانه‌ها و تعدیل نیروی اجباری را رد نمی‌کند، نشان می‌دهد که صنعت آلمان در حال حاضر چقدر در بحران است.» مشکلات سودآوری برند اصلی فولکس‌واگن (شامل نیروی کار با قیمت بالا، ساختارهای سازمانی دست‌وپاگیر و ناتوانی در همگامی با پیشرفت‌های خودروسازان چینی) منعکس‌کننده مسائلی است که اقتصاد آلمان در کل با آن مواجه است. هفته قبل دولت آلمان اعلام کرد که رشد اقتصاد این کشور در سال ۲۰۲۴ به میزان ۰.۲ درصد کاهش یافته که نسبت به پیش‌بینی قابل انتظار رشد ۰.۳ درصدی کمتر است. در واقع مشکل اصلی کاهش تولید بخش صنعتی است که نتوانسته پس از شوک‌های ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا و جنگ اوکراین در سال ۲۰۲۲ بهبودیابد. در عین حال، به‌نظر می‌رسد آلمان در اتحادیه اروپا نیز نفوذ خود را از دست داده است؛ چرا که اتحادیه اروپا اخیراً رأی به اعمال تعرفه‌های بالاتری بر خودروهای الکتریکی وارداتی از چین داده که شریک تجاری کلیدی آلمان محسوب می‌شود. برخی اقتصاددانان ریشه مشکلات را هم در فولکس‌واگن و هم در کل آلمان می‌بینند و علت را فرصت از دست‌رفته‌ای می‌دانند که برای سرمایه‌گذاری در طول قبل به «دهه طلایی» معروف شد (زمانی که در سال ۲۰۰۸ تولید کشور پس از رکود اقتصادی جهانی ۱۴ درصد افزایش یافته بود).

ینس سودکوم، اقتصاددان در دانشگاه هاینریش هاینه در دوسلدورف آلمان می‌گوید: «اقتصاد آلمان واقعاً خوب عمل کرد، فولکس‌واگن هم همین‌طور. در آن سال‌ها، فولکس‌واگن خودروهایی با موتورهای احتراقی به‌سراسر اروپا و چین صادر می‌کرد و با فروش خود در سال ۲۰۱۶ به بزرگ‌ترین خودروساز جهان تبدیل شد. فروشی که بیش از ۳۱ میلیارد یورو یا ۳۴.۶ میلیارد دلار برای این شرکت هزینه داشته است.»

دولت آلمان از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۹ مازاد بودجه جمع‌آوری کرد. نرخ بهره منفی بود و آلمان می‌توانست برای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های عمومی، دیجیتالی کردن و چرخش به سمت اقتصاد سبز وام بگیرد. در عوض، دولت قانونی تصویب کرد که بودجه متعادلی را در قانون اساسی خود گنجانده بود، اقدامی که همچنان سرمایه‌گذاری را محدود می‌کند. سودکوم می‌افزاید: «به‌بهارتی، آلمان بیش از حد موفق بود، وضعیتی که در آن مردم از خود راضی می‌شوند و فکر می‌کنند که موفقیت برای همیشه ادامه خواهد داشت و اکنون می‌دانیم که این‌طور نیست.» همین امر را می‌توان در مورد فولکس‌واگن نیز گفت که از دهه ۱۹۹۰ میلیون‌ها خودروی گازسوز را در چین فروخته اما نتوانسته‌خطر برندهای چینی مانند BVD، Geely و Nio را جدی بگیرد، خودروسازانی که بر توسعه خودروهای کاملاً الکتریکی و هیبریدی و ایجاد زیرچیره تأمین برای حمایت از آن متمرکز بودند. فقدان آینده‌نگری IG Metall (بزرگ‌ترین اتحادیه فلزکاران آلمان) را که نماینده ۱۲۰ هزار کارگر فولکس‌واگن در آلمان است آزار می‌دهد. این اتحادیه ادعاهای سوءمدیریت علیه رهبران فولکس‌واگن را مطرح کرده است. آن‌ها معتقدند که مدیران در سال‌های اخیر تلاش کرده‌اند میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری کنند و تولید در کارخانه‌های آلمان را به سمت خودروهای الکتریکی سوق دهند. از نظر این اتحادیه چنین سرمایه‌گذاری ای بدون آینده‌نگری بود و ضرررسان شد. هزاران نفر از کارگران فولکس‌واگن ماه گذشته پیش از دور اول مذاکرات دستمزد با رهبران شرکت تجمع کردند. کارگران سوت زدند و بر طبل کوبیدند و قول دادند از ۱۲۰ هزار شغل در شش کارخانه در آلمان دفاع کنند و خواهان افزایش هفت درصدی دستمزد‌ها شدند. تورستن گروگر، مذاکره‌کننده اصلی اتحادیه، به جمعیتی که در حیاط کاخ تابستانی هانوفر تجمع کرده بودند، گفت: (تعدیل نیرو برای آینده نیست.» او از فولکس‌واگن خواست تا به‌روگر اسی و پیچیدگی را کاهش دهد و یک استراتژی برای بقا ایجاد کند اما نمایندگان شرکت به مزایایی سخاوتمندانه کارگران فولکس‌واگن از جمله امکان ۳۶ روز تعطیلات-شش‌روز بیشتر از استاندارد صنعت- اشاره می‌کنند.

جهان

حمیدرضا علی‌نیا

روزنامه نگار

گزارش

بزرگان تولید کربن چه کسانی هستند و مسئله نابرابری در کجای این فرایند قرار می‌گیرد؟ آیا می‌توان برای همه سهم برابری در آلودگی کره زمین در نظر گرفت یا ثروتمندان سهم بزرگ‌تری از این آلودگی را ایجاد کرده‌اند؟ آیا بهتر نیست کشورهای شمال جهانی سهم بیشتری از آلودگی کربنی را به عهده بگیرند و منابع مالی بیشتری را به کشورهای در حال توسعه اختصاص دهند که آسیب بیشتری را متحمل می‌شوند؟ در این مقاله سعی می‌کنیم تا به برخی پاسخ‌ها برای سؤالات مطرح شده دست یابیم.

تحقیقات بنیاد آکسفام (سازمان بین‌المللی امدادرسانی برای ریشه‌کن کردن فقر) نشان می‌دهد که یک درصد افراد جامعه که ثروتمندترین محسوب می‌شوند مسئول تولید کربن به اندازه ۶۶ درصد بیشتر از فقیرترین افراد هستند. سبک زندگی لوکس از جمله پروازهای مکرر، رانندگی با اتومبیل‌های بزرگ، داشتن خانه‌های زیاد و رژیم غذایی غنی از دلایل این عدم تعادل عظیم است. جیسون هیکل، یک اقتصاددان استدلال می‌کند: «ما باید به ثروتمندان این‌طور نگاه کنیم که چقدر از منبع کربن باقی‌مانده را تخلیه می‌کنند. در حال حاضر، میلیونرها به تنهایی در حال سوزاندن ۷۲ درصد از میزان کربن باقی‌مانده برای افزایش ۱٫۵ درجه‌ای دمای کره‌زمین هستند. قدرت خرید افراد ثروتمند باید محدود شود. در بحبوحه شرایط اضطراری آب‌وهوایی، مقادیر زیادی انرژی به خوشگذرانی و مصرف بیش از حد طبقه حاکم اختصاص داده می‌شود که کاملاً غیرمنطقی است.»

یک معضل جهانی

مشکل بسیار فراتر از انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از شیوه زندگی ثروتمندان است. بزرگ‌ترین آلوده‌کنندگان از بسیاری جهات تأثیر زیادی بر آب‌وهوا دارند. هیکل می‌گوید: «در حالی که انتشارات مربوط به مصرف شخصی مهم است، آنچه بیش از همه اهمیت دارد، کنترل بر دارایی‌های قابل سرمایه‌گذاری آن‌هاست. وقتی میزان سرمایه‌گذاری در صنایع آلاینده را محاسبه می‌کنیم، متوجه می‌شویم که هر میلیارد مسئول انتشار یک میلیون برابر بیشتر آلودگی نسبت به یک فرد متوسط در ۹۰ درصد پایین جامعه است. چه کسی در مورد سرمایه‌گذاری و تولید در اقتصاد جهانی تصمیم می‌گیرد؟ در مورد سیستم‌های انرژی؟ وقتی صحبت از مسئولیت به میان می‌آید، این همان چیزی است که باید روی آن تمرکز کنیم.»

ماریانا مازوکاتو، اقتصاددان دانشگاه UCL و مشاور دولت «باربادوس» می‌گوید: «مردم فقیرتر به دلیل تأثیرات مارپیچ بحران آب‌وهوا و نابرابری اقتصادی با خطر مضاعف روبه‌رو هستند. دلیل آن این است که افراد ثروتمند در شمال جهانی بیشترین مسئولیت انتشار گازهای گلخانه‌ای انباشته شده در جورا برعهده دارند و از مزایای استفاده از کربن بهره‌برده‌اند اما اکنون کشورهای فقیر بیشترین آسیب ناشی از انتشار گازهای گلخانه‌ای را متحمل می‌شوند و با محدودیت‌های مالی عظیم در پاسخ به آن چالش‌هایی که ایجاد نکرده‌اند مواجه هستند، چالش‌هایی که آن‌ها را فقیرتر می‌کند.»

مازوکاتو می‌افزاید: «بنابراین خطر مضاعف این است که ما یعنی کشورهای ضعیف، دوبار تخریب شویم. کشورهای کم‌درآمد در حال حاضر بیش از دو برابر هزینه کمک‌های اجتماعی، هزینه‌های بهداشتی و هزینه‌های مربوط به سازگاری آب‌وهوایی را پرداخت می‌کنند و به همین دلیل وجوه سنگینی را به سیستم‌های بین‌المللی بدهکارند. پس چگونه می‌توانیم راهی پیدا کنیم که این کشورها

بتوانند با چالش‌های آب‌وهوایی که توسط شمال جهانی ایجاد شده مقابله کنند، به‌گونه‌ای که بیشتر در مار پیچ بدهی گرفتار نشوند؟»

فرهانا سلطانا، استاد دانشگاه سیراکیوز و عضو مرکز بین‌المللی تغییر اقلیم و توسعه در بنگلادش، استدلال می‌کند که ثروتمندان تولیدکنندهٔ آلودگی غیر ممکن است بتوانند آب‌وهوای مناسب برای زندگی را ایجاد و حفظ کنند. او همراه با بسیاری از اقتصاددانان کشورهای در حال توسعه، انتشار کربن بالای افراد ثروتمند در کشورهای صنعتی را مسئله‌ای استعماری می‌داند. نابرابری در تولید کربن عملاً استعمار جو زمین توسط نخبگان سرمایه‌دار در این سیاره است که از طریق مصرف بیش از حد و آلودگی نمایان می‌شود، در حالی که هزینه این استعمار آب‌وهوایی را جوامع به‌حاشیه رانده شده و آسیب‌پذیر در کشورهای در حال توسعه به‌طور نامتناسبی متحمل می‌شوند.»

فرهنگ افراد و کشورهای ثروتمند که بر اساس مصرف و دور ریختن ساخته شده، نمی‌تواند در دنیایی با منابع محدود و ظرفیت محدود سیاره ادامه پیدا کند. کاری که یک درصد ثروتمند انجام می‌دهند، استفاده بیش از حد از منابع زمین از طریق استخراج، مصرف بیش از حد و فرهنگ دور ریختن است که مقادیر زیادی زباله و آلودگی ایجاد می‌کند. همه این فرآیندها با هم فشارهای قابل‌توجهی بر سیستم‌های سیاره ما ایجاد کرده‌اند.» کوین اندرسون، دانشمند حوزه آب‌وهوا، معتقد است: «این یک درصد ثروتمندترین آلوده‌کنندگان کره زمین علاوه بر تولید وحشتناک گازهای گلخانه‌ای، از قدرت زیاد خود برای دستکاری آرمان‌های اجتماعی و روایت‌های پیرامون تغییرات آب‌وهوایی استفاده می‌کنند. این موارد از برنامه‌های دروغگویی و تبلیغاتی با بودجه بالا تا پیشنهاد راه‌حل‌های شبه فنی، از مالی‌سازی کربن گرفته تا برجسب گذاری افراطی گسترش می‌یابد و در نهایت هر روایت معناداری که نابرابری و قدرت را زیر سؤال می‌برد از بحث‌های آب‌وهوایی حذف می‌شود.» چنین قاب‌بندی خطرناکی با همراهی رسانه‌هایی که تحت مالکیت با کنترل کامل این یک درصد هستند ترکیب می‌شود و دیدگاه کلی جوامع را تحت تأثیر قرار داده و جامعه را به چیزی عمیقاً خودویرانگر تبدیل کرده است.»

مقابله با نابرابری کربن

نابرابری در تولید کربن یک مشکل اساسی است اما بسیاری از اقتصاددانان معتقدند که این نابرابری یک راه‌حل ممکن را نیز ارائه می‌دهد. رومن کرزناریچ، نویسنده کتابی درباره این موضوع، می‌گوید: «از یک جهت دریافتن نقش یک درصد ثروتمند می‌تواند راهگشا باشد؛ اگر فقط بخش نسبتاً کمی از مردم باعث این مشکل شده‌اند، احتمالاً در تلاش برای یافتن راه‌حل، هدف قرار دادن آن‌ها آسان‌تر خواهد بود.»

سیاست‌هایی که ابرثروتمندان را هدف قرار می‌دهد

تولید کربن زیست جهانی را به خطر انداخته است

فقط به کام کشورهای ثروتمند

می‌تواند از ممنوعیت جت‌های خصوصی یا مالیات‌های سنگین بر آن‌ها گرفته تا مالیات بر ثروت، مالیات کربن، مالیات بر مصرف، مالیات‌هایی بر سودهای بادآورده شرکت‌های نفت و گاز و به‌طور بالقوه سایر صنایع با تولید کربن بالا و عوارض پروازهای مکرر گسترده شود.

چنین مالیات‌هایی درآمد مقابله با خطر تغییرات آب‌وهوایی را افزایش می‌دهد و می‌تواند در سطح بین‌المللی به کشورهای فقیر و دارای هزینه‌های بالا برای مقابله با تغییرات اقلیمی کمک کند. از جمله این موارد صندوق ضرر و زیان برای نجات و بازسازی کشورها و جوامع آسیب‌دیده از فجایع آب‌وهوایی است. در کشورهای ثروتمندتر این مالیات‌ها می‌تواند برای کمک به افراد کم‌درآمد به کار آیند. چندین اقتصاددان کمک به افراد کم‌درآمد به کار آیند. چندین اقتصاددان سرمایه‌گذاری‌های خصوصی باید به بخش عمومی کمک به افراد کم‌درآمد به کار آیند. چندین اقتصاددان نیز استدلال می‌کنند که مقررات سفت و سخت برای تغییر سیستم‌های انرژی جهانی، ایجاد نوعی از حداقل استاندارد و غیرقانونی کردن برخی از آلاینده‌ترین فعالیت‌ها ضروری است.

جولیا اشتاین برگر، از دانشگاه لوزان، بر این باور است که علاوه بر موارد بالا بخشودگی بدهی کشورهای فقیر و همچنین سرمایه‌گذاری در خدمات عمومی کم‌کربن کارآمد و کافی، مانند بازسازی مسکن یا حمل‌ونقل عمومی نیز باید لحاظ شود.

هیکل از این هم فراتر رفته و معتقد است: «به‌طور فعال باید اشکال تولید کمتر ضروری را کاهش داد؛ چیزهایی مانند عمارت‌های بزرگ، ساخت سلاح، هوانوردی و یا مد سریع. همچنین کنترل بخش بزرگ‌تری از سرمایه‌گذاری‌های خصوصی باید به بخش عمومی واگذار شود. ما به وضوح نیاز داریم سهم بیشتری از خلق پول و سرمایه‌گذاری را تحت کنترل عمومی قرار دهیم؛ زیرا در سرمایه‌داری، سرمایه‌گذاری به سمت چیزهایی هدایت می‌شود که بیشترین سود را برای سرمایه دارد. بنابراین ما تعداد زیادی خودروی گران‌قیمت، وسایل هوانوردی و هواپیما، صنعت مد، گوشت صنعتی و… تولید می‌کنیم. این‌ها بسیار سودآور هستند اما در موارد ضروری مانند انرژی‌های تجدیدپذیر و حمل‌ونقل عمومی سرمایه‌گذاری بسیار کمی داریم. ما به کنترل دموکراتیک بیشتری بر سرمایه‌گذاری نیاز داریم تا بتوانیم سرمایه‌گذاری‌ها را به سمت چیزهایی هدایت کنیم که از نظر اجتماعی و زیست‌محیطی ضروری هستند.»

مبالغ مورد نیاز برای کمک به کشورهای در حال توسعه به‌منظور مقابله با تأثیرات بحران آب‌وهوا و تغییر اقتصاد خود به اقتصاد کم‌کربن بسیار زیاد است. طبق برخی برآوردها این مبلغ بیش از دو هزار میلیارد دلار در سال محاسبه شده است. خانم مازوکاتو استدلال می‌کند که این مبلغ به اندازه‌ای که ممکن است به نظر برسد دور از دسترس نیست. او در این مورد توضیح می‌دهد: «امور مالی زیادی وجود دارد و هیچ شکاف یا کمبود مالی وجود ندارد. فقط روش درستی برای هدایت این مبالغ

● یکشنبه ۶ آبان ۱۴۰۳ ● شماره ۴۵۳

وجود ندارد.» او ادامه می‌دهد: «مبالغ زیادی از سوی سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به سمت فعالیت‌های کربن بالا هدایت می‌شود که می‌توان آن را تغییر کاربری داد و درآمد حاصل از عوارض جدید بالقوه را به بودجه

مقابله با بحران آب‌وهوایی اختصاص داد.»

جایاتی گوش، اقتصاددان از دانشگاه ماساچوست در ایالات متحده، می‌گوید: «در حال حاضر به کاهش عمیق انتشار گازهای گلخانه‌ای از سوی ثروتمندان نیاز است اما کشورهای فقیر ممکن است به بخش بزرگ‌تری از بودجه کربن باقی‌مانده برای رشد و توسعه خود نیاز داشته باشند. این امر مستلزم پاسخی فراتر از اهداف ملی انتشار گازهای گلخانه‌ای است تا انتشار گازهای گلخانه‌ای اضافی از سوی ثروتمندان در سراسر جهان را جریمه و ثروت شدید را از طریق مالیات کنترل کند.»

چه باید کرد؟

نابرابری‌ها فقط بین شمال جهانی و جنوب جهانی نیست. تحقیقات آکسفام نشان می‌دهد که تفاوت در ردپای کربن افراد ثروتمند و فقیر در داخل کشورها در حال حاضر شدیدتر از تفاوت بین کشورهاست.

توماس پیکنی، نویسنده کتاب «سرمایه در قرن بیست‌ویکم» استدلال می‌کند که سیاست‌های آب‌وهوایی باید به دقت تنظیم شوند تا اطمینان حاصل شود که افراد یا درآمد کمتر، بار هزینه‌های نامتناسب را تحمل نمی‌کنند. در غیر این‌صورت، واکنش منفی مانند اعتراضات جلیقه زردهای در فرانسه محتمل است.

راشل کلیتوس، مدیر سیاست آب‌وهوا و انرژی در اتحادیه دانشمندان نگران در ایالات متحده، بیان می‌کند: «در کشورهای ثروتمندتر مانند ایالات متحده، باید تلاشی موازی برای رسیدگی به ضرر و زیان بحران آب‌وهوایی در داخل کشور و در میان گروه‌های مختلف انجام شود. جوامع سیاهپوست، بومی و کم‌درآمد از نظر تاریخی تحت‌فشار بیشتری نسبت به آلودگی سوخت‌های فسیلی بوده‌اند و اکنون در خط مقدم بحران اقلیمی قرار دارند که عمدتاً توسط افراد ثروتمندتر ایجاد شده است. جنبه‌های بین‌المللی و داخلی دو روی یک سکه هستند و هر دو نیاز به یک پاسخ عدالت‌محور دارند.»

این مسئله موضوع مهم دیگری را مطرح می‌کند؛ اینکه اگر ردپای کربنی ثروتمندان در دو کشور فرضی، یکی از جنوب جهانی و دیگری از شمال را بررسی کنیم، متوجه خواهیم شد که در برخی موارد ردپای کربنی فرد ثروتمندی که در جنوب جهانی زندگی می‌کند از ردپای کربنی ثروتمند شمال جهانی شدیدتر است. بنابراین در مسئله نابرابری در تولید کربن شاید منطقی‌تر باشد که از دوگانه و تقابل ثروتمندان و فقرا صحبت کنیم و نه شمال و جنوب جهانی. این موضوع می‌تواند در اجلاس‌های آب‌وهوایی سازمان ملل نیز مطرح شود؛ جایی که متأسفانه، به نظر می‌رسد بسیاری از مذاکره‌کنندگان ملی با منافع ثروتمندترین‌ها در کشورهای خود هماهنگ هستند و نه اکثریت مردم.

به قول نیکلاس استرن، اقتصاددان ارشد بانک جهانی که پیش از نوشتن بررسی مهم خود در مورد اقتصاد تغییرات آب‌وهوا در سال ۲۰۰۶، گفت: «استدلال‌های بسیار مهمی در مورد مقابله با نابرابری‌ها وجود دارد. نابرابری در بهداشت، آموزش، توسعه و… باید به سمت برابری بیشتر هدایت شود و همچنین به‌رمندی از محیط‌زیست و میزان انتشار گازهای کربن نیز باید به‌صورت مساوی میان افراد تقسیم شود اما اگر می‌گویید باید منتظر بمانیم تا آن نابرابری از بین برود و بعد به سراغ کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای برویم، در این صورت پیچیدگی مسئله را درک نکرده‌اید و از فرصت‌های اندک استفاده نخواهید کرد. اگر باید منتظر حل ریشه‌ای نابرابری در سراسر جهان باشیم، خیلی دیر می‌شود. ما نمی‌توانیم انتقال وضع کنونی به کربن صفر را به مسئله نابرابری وابسته کنیم؛ زیرا زمان بسیار مهم و اندک است.»

بیش از نیمی از جمعیت جهان دچار فقر غذایی هستند

عضلات و اعصاب، کاهش قند و فشارخون می‌شود. منیزیم را می‌توان با مصرف حبوبات، آجیل، دانه‌ها، غلات کامل، سبزیجات با برگ تیره و غلات غنی‌شده دریافت کرد.

● **نیاسین:** برای بهبود عملکرد سیستم عصبی و گوارش مهم است ودر گوشت گاو، مرغ، بوقلمون، برنج قهوه‌ای، دانه کدو تنبل، ماهی قزل‌آلا و غلات غنی‌شده یافت می‌شود.

● **ریبوفلاوین:** منجر به افزایش متابولیسم غذا و تبدیل آن به انرژی شده و مصرف آن برای سیستم ایمنی بدن و پوست و موی سالم مهم است. ریبوفلاوین را می‌توان با مصرف تخم‌مرغ، لبنیات، گوشت، غلات و سبزیجات با برگ تیره دریافت کرد.

منبع: CNN